

Окремий блок мають складати показники, що не мають числового виразу. Сюди належать додаткові ефекти реалізації регіональних проектів і програм, які підвищують їх значущість регіону і надають їм додаткові переваги у залученні інвестиційних ресурсів, зокрема бюджетних. За інших рівних умов регіональні проекти та програми, що мають кращі показники екологічної та соціальної ефективності, а також більш відчутні додаткові ефекти, є більш конкурентоспроможними у боротьбі за інвестиційні ресурси. На особливу увагу такі показники заслуговують з точки зору відбору проектів до регіональних програм з частковим або повним бюджетним фінансуванням.

Н.В. Петренко, канд. пед. наук, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі в свідомості суспільства відбуваються якісні зміни в розумінні глобальних процесів, що забезпечують прогресивний розвиток людства. Усе більше уваги приділяється явищам, які відносяться до духовного розвитку суспільства. В Україні, зокрема, на перший план соціально-політичних дискусій виступають питання про значущість культур, духовності, моральності та освіти. Однією з причин такої уваги до культурно-освітніх проблем стало суттєве розширення панорами нашого культурного життя за останні два десятиліття. Вітчизняна культура стала більш відкритою для інших культурних традицій.

Серйозні зрушення відбулися в свідомості конкретно взятих людей. В українському суспільстві не спостерігається прихильності до якої-небудь однієї ідеології або до тих чи інших стереотипів, які б визначали напрями міжкультурної взаємодії, регламентували вибір потенційного партнера, орієнтуючи на певні взаємовідносини. Навпаки, можна побачити широкий спектр форм міжкультурної взаємодії і співробітництва. У багатьох українських містах на різних рівнях здійснюються різноманітні сумісні проекти. Туризм як одна з форм міжкультурної взаємодії відкриває широкі можливості в самовизначенні та розвитку особистості.

У останні роки все частіше в спеціальній науковій літературі виділяють такий вид туризму як «освітній туризм». Економісти, менеджери розглядають його як оригінальний напрям розвитку туризму, який з кожним роком приваблює наших співвітчизників, готових за таку послугу платити певні кошти. Для освітян такий вид туризму є нестандартною, цікавою й досить ефективною формою навчання й виховання як молодого покоління, так і дорослого населення.

За освітній туризм будемо розуміти туристичні поїздки, екскурсії з метою отримання освіти, вдосконалення певних знань, умінь та навичок, задоволення пізнавальних потреб та особистісної зацікавленості щодо культурних, релігійних, соціальних та інших явищ. Він сприяє формуванню освітньої мобільності, а також навичок самоосвіти. Однією з первинних завдань освітнього туризму є наближення великої кількості людей до високих зразків світової культури і науки.

У світі сучасної динаміки розвитку загальносвітової економіки, міжнародних відносин популярність «корисного відпочинку» суттєво зросла. Відповідно статистичним даним, більше 85% мандрівників відмовляються називати себе туристами та шукають у поїздках не стандартних туристичних розваг, а можливість побачити ту чи іншу країну або регіон «ззовні», очима місцевих мешканців, відчутти на собі нові соціальні та культурні умови, набути необхідні знання та навички. Дослідники туристичної поведінки людини також виявили за останні роки очевидну тенденцію до відпочинку, пов'язаного з пізнанням, спілкуванням, самоствердженням.

Не викликає сумніву, що грамотно організована туристична діяльність може створити необхідні умови для реалізації пізнавальних потреб людини, розширити можливості освітнього туризму тощо.

Навчаючі тури – розповсюджена форма освітнього туризму в світі, коли під час подорожі турист поєднує відпочинок з навчанням. Серед напрямів навчаючого туризму виділяють такі: мовні навчаючі тури; спортивно-навчаючі тури; професійне навчання; академічний туризм.

Альтернативою закордонним мовним освітнім турам можуть стати літні мовні табори відпочинку для дітей та молоді на території України.

Перспективним напрямом освітнього туризму в Україні є «Арт-туризм». Цьому сприяє багата історія України, змішення культур, що проявилось в розмаїтті архітектурних стилів різних епох.

Дитячо-юнацький освітній туризм залишається перспективним напрямом розвитку освітнього туризму в Україні та вимагає визначеності його класифікації.

Слід зазначити, що освітній туризм має певну специфіку. Успішний розвиток освітнього туризму в Україні неможливий без впровадження наступних заходів: розробки програм освітніх турів; сприяння створенню туристичних організацій та товариств; вивчення психологічних особливостей людей, які потребують саме такий вид туризму; освітній туризм потребує додаткових законів; необхідності відпрацювати стандарти якості для освітніх турів, а також законодавчо зобов'язати кожен фірму, яка пропонує послуги з оформлення поїздок за кордон з метою навчання, мати реєстрове посвідчення (номер).